

Dit is me niet één keer opgevallen, maar herhaaldelijk. Nu zeg ik niet dadelijk, met een uitroep: achteruitgang! Neen, ik doe een vraag. Is hier achteruitgang? Ook op dit terrein? Of is dit grijpen naar het psalmboekje een gewoontegebaar geworden? Vinden de kinderen het nu groot staan, om in hun boekje te lezen, zooals wij er in onze jeugd trotsch op waren, dat we zooveel versjes uit ons hoofd kenden?

Het is een vraag. Maar ik zou toch wel wenschen, dat allen, die met de opvoeding, met de Christelijke opvoeding te maken hebben, in eigen omgeving het antwoord zochten op die vraag. Dit behoeft dan niet hardop gegeven te worden. Als ge voor uzelf maar weet, hoe het met uw kinderen in dit opzicht staat. Of ze werkelijk een kleiner bezit aan gekende psalmen hebben dan wij in onze jeugd en dus in onzen ouderdom.

En dan hoop ik van ganscher harte, dat velen, dat allen zullen kunnen zeggen: „er is op dit terrein geen werkelijke achteruitgang.“ Want wanneer het anders ware, dan zou er terecht van geestelijke verarming gesproken moeten worden. Want hoeveel waardeering ik ook heb voor goede geestelijke liederen en hoeveel bezwaren er ook m. i. onze psalmberijming aankleven, de psalmen blijven toch een

zeer eigensoortige schat. Men moet het hebben bijgewoond, hoeveel troost en vreugde oude vromen tot op hun sterfbed, maar ook in de smarten van het leven, uit dezen schat hebben geput, om dit bezit ten volle te kunnen waardeeren.

En als er onverhoopt wél van verarming gesproken moet worden, zeg dan niet meteen: „o ja, maar de school is niet meer als vroeger!“ Neen, denk allereerst aan uw taak als ouders. Zingt ge nog met uw kinderen? Zingt ge nog psalmen en geestelijke liederen Zondags, of na het eten, of in het schemerdonker?

Maken ook de ouders gebruik van de nieuwe en, volgens deskundigen, veel betere berijming van de psalmen, die ons nu ten dienste staat, of laat ge dat aan anderen over?

Nog eens: dit stukje staat vol vraagtekens, en ge zoudt mijn bedoeling onrecht aandoen, wanneer ge ze in uitroep-tekens gingt veranderen. Niemand kan vuriger wenschen dan ik, dat ons geestelijk bezit, onze geestelijke erfenis, ook in dit opzicht veilig is.

Maar de vraag liet me niet los. Daarom sprak ik ze op deze manier uit.

J. M. W.-W.

OUDE EN KOSTBARE BIJBELS

Het feit, dat drie eeuwen geleden de door de Staten-Generaal opgedragen vertaling van den Bijbel tot stand kwam, wordt in heel Nederland op verschillende wijzen en met groot dankbaarheid herdacht.

Bijbeltentoonstellingen, plechtige bijeenkomsten, lezingen, gedenkschriften, uitvoerige artikelen werken er toe mede, om den Bijbel in het midden van de belangstelling te plaatsen en in 't bijzonder de aandacht te vestigen op het groote werk, dat in 1637 voleindigd werd en door slechts vier vertalers werd verzorgd: de Nederlandsche Statenvertaling.

Wij willen het hier thans niet verder hebben over deze vertaling, die voor het Nederlandsche volk van zulk een onberekenbare beteekenis is geweest, doch de aandacht vestigen op oude Bijbels, en wel op de exemplaren, die zich niet alleen onderscheiden door hun ouderdom, maar vooral ook doordat ze kostbaar en zeldzaam zijn.

Dergelijke exemplaren kan men onderbrengen in drie groepen. De eerste plaats nemen dan in de Bijbels, die met de hand geschreven zijn, waarvan de waarde niet alleen bepaald wordt door den ouderdom, maar ook door het min of meer bewerkelijke mooie schrift, door de daarin voor-

komende initialen, vaak kunststukjes op zichzelf, door de uitvoering en de illustraties.

De meest merkwaardige en zeldzaamste exemplaren zijn museumbezit geworden.

In het Britsch Museum te Londen, de Nationale bibliotheek te Parijs, de boekenverzameling van het Vaticaan te Rome, zoowel als in de bibliotheken van andere wereld- en universiteitssteden kunnen de bezoekers Bijbels en Bijbelgedeelten bewonderen, die eenig in hun soort zijn. Zoo bezit Londen de Codex Alexandri-

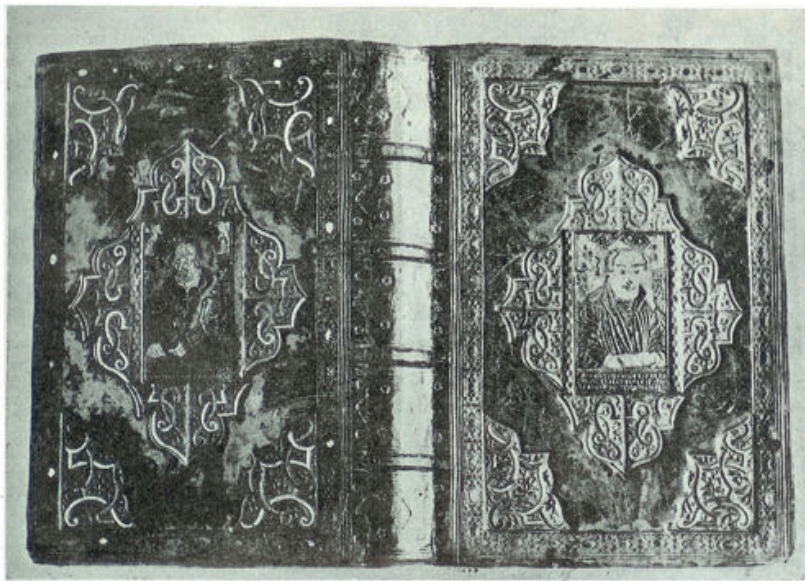

Men kan hier nederziet, dat in vroeger tijde leeren, in de merckelend en v. beeligen ghort.

Als inder Luther was in hait v. slig, Bar in de haitburg met siberse over in da hat der grote d. in seiner bil secht du hat v. lewen slig in schreibe nach geschicht Scinbeil war in de schlof mit in die inug v. schreibe v. hait war v. hait in se.

Luther op den Wartburg

Oudste Bijbelvertaling van Luther. De band is van zwaar leer en versierd met de beeltenissen van Luther en Melancthon.

nus, die den geheelen Griekschcn Bijbel bevat en dateert uit de vijfde eeuw na Christus, voorts de Codex Sinaïticus, die betrekkelijk kort geleden daarheen werd overgebracht.

De Codex Vaticanus is het eigendom van het Vaticaan te Rome. Deze werd in de eerste helft van de vierde eeuw geschreven.

We noemen er slechts enkele, want het zou ondoenlijk zijn, een opsomming te geven van de handschriften, die gedeelten van den Bijbel bevatten, soms wondermooi geillustreerd, waardoor men een blik kan slaan in de kunstopvattingen van dien tijd.